

Regadiu Vell (Horts de la Riera i de Santa Margarida)

Navarcles

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Al nord de la població, a la desembocadura de la riera de Merdaenllà.

Coordenades:

Latitud: 41.75525
Longitud: 1.90347
UTM Est (X): 408840
UTM Nord (Y): 4623183

Classificació

Número de fitxa: 08140 - 1
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia: Zona d'interès
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle: XIV-XX
Estat de conservació: Regular
Protecció: Legal
Observacions protecció: Normes Subsidiàries: S.N.U. (zona d'horta)
Accés: Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat: Privada
Titular: Ref. cad.: 006A00038
Autoria de la fitxa: Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dg., 21/05/2006 - 02:00

Descripció

Zona d'horta situada a la desembocadura de la riera de Merdaenllà amb el riu Calders. Ocupa una àrea lleugerament inferior a la del Regadiu nou, però el nivell d'ús dels horts és probablement una mica més elevat. Hi ha pocs terrenys erms. Els conreus són els tradicionals d'horta. Actualment la major part de l'aigua per al regatge prové de la bassa del Regadiu Nou i és canalitzada i bombada cap als diferents recs, tot i que també s'aprofita l'aigua que baixa de la riera, que passa pel mig de l'horta. Pel fet de ser un espai utilitzat ja des de l'edat mitjana conserva vestigis constructius de tipus popular força interessants (camins empedrats, marges, etc) els quals sovint es barregen de manera desendreçada amb elements més moderns: reixes, etc. Des del punt de vista paisatgístic, els horts són un element que dona personalitat a la façana nord de Navarcles, en l'espai d'entrada a la població i en relació amb la zona de ribera del riu Calders.

Història

El regadiu Vell ja existia al segle XIV i era regat amb les aigües de les fonts i de la riera de Merdaenllà. Gairebé tots els veïns de Navarcles hi tenien un tros de terra. El segle XVIII el creixement de la població va comportar també un creixement del nombre d'horts. Entre 1779 i 1781 hi havia 142 horts. El 1816 entre els del Regadiu Vell i els que hi havia darrera les cases, hi havia 197 horts. A principis del segle XIX comença a escassejar l'aigua, especialment en períodes de sequera. Primerament s'intenta canalitzar l'aigua del riu Calders, però això entra en conflicte amb els interessos del sector emergent d'industrials del tèxtil. L'Ajuntament envia un delegat a Madrid per obtenir la concessió d'aigües del Calders, però aquest fa el registre al seu nom, cosa que origina un llarg plet que finalment acaba guanyant el particular l'any 1853. Davant d'això el municipi opta per aprofitar les abundants aigües subterrànies a la zona de Sant Bartomeu i canalitzar la font de la Mina a l'entorn de 1864. L'any 1896 la font donava 153 m³ diaris. Anys més tard, el 1929, va entrar en funcionament una nova zona de regadiu al sector occidental del municipi (el Regadiu Nou). Actualment la font de la Mina ja no existeix i la major part de l'aigua de regatge procedeix de la bassa del Regadiu Nou.

Bibliografia

- FERRER, Llorenç (1988). "Navarcles". Història del Bages, vol. 2. Ed. Parcir. Manresa. P. 148.
- FERRER, Llorenç (1999). Tenir aigua. 100 anys de la primera portada d'aigües a Navarcles (1899-1999). Quaderns de Navarcles, 5. Ajuntament de Navarcles, pp. 4-6
- SOLÀ, Fortià (1910). Navarcles. Notes històriques. Manresa. Pp. 77-78, 131.

